

УДК 373.2
ББК 74.102
П24

Серія «ДНЗ. Вихователю»
Заснована 2007 року

Педан М. В., Мудракова Н. І.
П24 Перспективне планування освітнього процесу в групі п'ятого року життя. — Х. : ВГ «Основа», 2016. — 256 с. — (Серія «ДНЗ. Вихователю»).

ISBN 978-617-00-2739-9.

Пропонований посібник містить перспективне планування освітнього процесу з дітьми п'ятого року життя. Планування укладено з урахуванням блочно-тематичного принципу. У межах кожного місяця заплановані заняття за всіма видами діяльності інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти. До кожного заняття визначено програмовий зміст, лексичний матеріал та обладнання. У межах кожного тематичного блоку наведено перелік рекомендованих літературних творів, рухливих та дидактичних ігор.

Посібник рекомендований для використання в роботі вихователями-методистами, вихователями ДНЗ.

УДК 37.016
ББК 74.26

Навчальне видання

Серія «ДНЗ. Вихователю»

ПЕДАН Марина Володимирівна,
МУДРАКОВА Наталія Іванівна

ПЕРСПЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ГРУПІ П'ЯТОГО РОКУ ЖИТТЯ

Головний редактор *Н. Ф. Юрченко*
Технічний редактор *О. В. Лебєдєва*
Коректор *О. М. Журенко*

Підп. до друку 19.06.2016. Формат 60×90/16.
Папір газет. Гарнітура Шкільна. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 16,00. Зам. № 16-06/21-05.

ТОВ «Видавнича група «Основа»
61001 м. Харків, вул. Плеханівська, 66, тел. (057) 731-96-33
e-mail: office@osnova.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2911 від 25.07.2007 р.

ISBN 978-617-00-2739-9

© Педан М. В., Мудракова Н. І., 2016

© ТОВ «Видавнича група «Основа», 2016

ЗМІСТ

Передмова	4
Розподіл тем на навчальний рік	5
Тема блоку. Дитсадок — веселий дім	7
Тема блоку. Ми маленькі дошкільнята	21
Тема блоку. Україна — моя Батьківщина	36
Тема блоку. Дарунки осені	49
Тема блоку. Золота осінь	63
Тема блоку. Я та мої друзі	77
Тема блоку. В гості до казки	91
Тема блоку. Зимонька-зима	106
Тема блоку. Свята та розваги	120
Тема блоку. Усі професії хороші	134
Тема блоку. Буду я рости міцним	148
Тема блоку. Ми маленькі діти на землі великій	162
Тема блоку. Знай свою родину	175
Тема блоку. Зустрічаємо весну	189
Тема блоку. Сім'я сонечка	203
Тема блоку. Дитина — частина суспільства	216
Тема блоку. Я все люблю в своїм краю	229
Тема блоку. Безпека малюка	243
Література	257

ПЕРЕДМОВА

В умовах варіативності програм педагогам дошкільних навчальних закладів важливо опанувати сучасні підходи до організації освітнього процесу на засадах особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходу. Реалізація інваріантної та варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти, сучасний інформаційний простір передбачають надзвичайну насиченість змісту освітнього процесу. Нормативні документи, зокрема наказ Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності», визначають особливості організації освітнього процесу в ДНЗ в сучасних умовах.

Пропонований посібник містить перспективне планування освітнього процесу з дітьми четвертого року життя за орієнтовними темами на весь навчальний рік. У межах кожного місяця заплановано заняття за всіма видами діяльності інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти. До кожного заняття визначено програмовий зміст, словник та матеріал. До кожного тематичного блоку наведено перелік рекомендованих літературних творів та дидактичних ігор.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» у посібнику розроблене перспективне планування відповідно до такої максимальної кількості занять на тиждень для дітей 5-го року життя:

- Ознайомлення із соціумом — 2;
- Ознайомлення з природним довкіллям — 1;
- Художньо-продуктивна діяльність — 5 (з них: музична — 2, образотворча (малювання, ліплення, конструювання) — 2, художня література — 1);
- Логіко-математичний розвиток — 1;
- Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування — 3;
- Здоров'я та фізичний розвиток — 3.

Слід зазначити, що це максимально допустима кількість занять. Її зменшення можливе шляхом реалізації принципу інтеграції. Використовуючи уміщені в посібнику заплановані заняття з різних видів діяльності, вихователь може провести як окреме предметне заняття, так і інтегрувати його зміст у комплексне заняття.

РОЗПОДІЛ ТЕМ НА НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Місяць	Тема блоку	Тиждень	Тема тижня
ВЕРЕСЕНЬ	Дитсадок — веселий дім	I	Нумо знайомитись
		II	Мій дитячий садок
	Ми маленькі дошкіль- нята	III	Що я відчуваю
		IV	Етикет для малят
ЖОВТЕНЬ	Україна — моя Батьків- щина	I	Мій рідний край
		II	Ми діти козацького роду
	Дарунки осені	III	Добрі осінні справи
		IV	Які кольори в осені?
ЛИСТОПАД	Золота осінь	I	Осінь пізня вже настала
		II	Хто як зиму зустрічає
	Я та мої друзі	III	Про тебе і про мене
		IV	Органи мого тіла
ГРУДЕНЬ	В гості до казки	I	У пошуках казки
		II	Казка навчить, як на світі жити
	Зимонька-зима	III	Ось і настала зима
		IV	Зимові пригоди
СІЧЕНЬ	Свята та розваги	I	Різдвяна карусель
		II	Вправні колядники
	Усі професії хороші	III	Праця людину годує
		IV	Яка професія найважливіша

Місяць	Тема блоку	Тиждень	Тема тижня
ЛЮТИЙ	Буду я рости міцним	I	Бережи здоров'я змолоду
		II	Чого навчає королева Чистоти
	Ми маленькі діти на землі великій	III	Маленькі мандрівники
		IV	Земля — наш спільний дім
БЕРЕЗЕНЬ	Знай свою родину	I	Взаємини в родині
		II	Мій рідний дім
	Зустрічаємо весну	III	Хто як весну зустрічає
		IV	Весна-красна прийшла
КВІТЕНЬ	Сім'я Сонечка	I	Сяє сонце золоте
		II	Космос кличе сміливих
	Дитина — частина суспільства	III	Свої права ти добре знай
		IV	Я маленька людина
ТРАВЕНЬ	Я все люблю в своїм краю	I	Добрий день тобі, Україно моя!
		II	Знай, оберігай свій рідний край
	Безпека малюка	III	Я в біду не потраплю
		IV	Природа — мати, коли ти добре знаєш її

ТЕМА БЛОКУ. ДИТСАДОК — ВЕСЕЛИЙ ДІМ

ТЕМА ТИЖНЯ. НУМО ЗНАЙОМИТИСЬ

Ознайомлення із соціумом

ЗАНЯТТЯ 1

ТЕМА. Я і мій дитячий садок

Програмовий зміст: формувати та розширювати уявлення дітей про найближче оточення, про себе, своїх однолітків, про групу, яку вони відвідують; закріплювати номер і назву групи; вчити відповідати за свої речі, одяг та обладнання дитячого садка; формувати вміння міркувати, аналізувати, робити висновки; закріплювати культурно-гігієнічні навички, вміння доглядати за своїм одягом, стежити за своїм зовнішнім виглядом; розвивати уважність, мислення; виховувати любов до свого дитячого садка, групи, дружне, добре ставлення до однолітків.

Лексичний словник (та поняття, з якими знайомлять дітей): одягатися, умиватися, співати, танцювати, грати, малювати.

Попередня робота: дидактична вправа «Наведемо порядок у групі», відгадування загадок, бесіда «Дитсадок — наш другий дім».

Матеріал та обладнання: вірш М. Познанської «Здрастуй, хлопчику маленький!»; лялька (хлопчик); «чарівний» клубочок; сюжетні і предметні картинки для гри «Як вчинити?».

ЗАНЯТТЯ 2

ТЕМА. Іграшки

Програмовий зміст: закріплювати в дітей поняття «іграшки» та розширювати уявлення про них; звернути увагу на народні іграшки (дерев'яні, глиняні, солом'яні), їхні характерні особливості; збагачувати знання дітей про різні види української народної іграшки; розширювати знання, пов'язані з культурою, ремеслом, побутом українців у минулі часи; пояснити, яку роль відігравала іграшка

в житті людей у давнину; викликати бажання емоційно сприймати народну іграшку; розвивати чутливість до грамонії, кольору, форми народної іграшки, виховувати інтерес і повагу до народної іграшки; викликати бажання гратися з народними іграшками, використовувати іграшку за призначенням; привчати дітей бережно поводитися з ними та ділитися зі своїми товаришами.

Лексичний словник (та поняття, з якими знайомлять дітей): народна іграшка, глиняна, гумова, пластмасова.

Попередня робота: проведення дидактичних ігор: «Впізнай на дотик», «Знайди за описом», «Що змінилося?», «Знайди іграшку такого ж кольору», «Чудесний мішечок», розглядання ілюстрацій із зображенням народних іграшок, читання вірша А. Костецького «Найкраща іграшка».

Матеріал та обладнання: «чарівні» мішечки, різноманітні іграшки, а також солом'яні, глиняні, дерев'яні, подарунковий пакунок, вітрина для іграшок, іграшки-саморобки.

Ознайомлення з природним довкіллям

ТЕМА. Екскурсія-огляд квітника в дитячому садку

Програмовий зміст: розширювати знання дітей про рослини, які квітнуть у квітнику; вчити визначати основні частини будови рослин — стебло, листя, квітка, насіння; закріплювати знання про умови, необхідні для життя рослинам (світло, земля, вода, тепло), формувати вміння розпізнавати квіти за формою та величиною листя, називати їх; розвивати інтерес до розмаїття квітів; виховувати любов до природи, працьовитість, дбайливе ставлення до рослин, бажання самостійно їх доглядати.

Лексичний словник (та поняття, з якими знайомлять дітей): пишнobarвна, різнокольорові, чорнобривці, хризантеми, айстри, жоржини.

Попередня робота: спостереження за квітами, ознайомлення з їх будовою та особливостями догляду, читання віршів про квіти Н. Файфер «Чорнобривці», Р. Пінь «Про що шепочуть квіти».

Матеріал та обладнання: квітник у дитячому садку, іграшка-Незнайко, іграшковий метелик.

Логіко-математичний розвиток

ТЕМА. Ведмежатко завітало до малят

Програмовий зміст: учити дітей розрізняти та називати геометричні фігури: квадрат, коло, трикутник, прямокутник — та

групувати їх за кольором і величиною; закріплювати вміння рахувати в межах 3; вправляти в орієнтуванні в просторі; розвивати логічне мислення, посидючість, уважність; сприяти вихованню колективізму і взаємодопомоги під час роботи в команді; виховувати гостинність, спостережливість та уважність.

Лексичний словник (та поняття, з якими знайомлять дітей): геометричні фігури, попереду, позаду, ліворуч, праворуч, однакові, різні.

Попередня робота: рухливі ігри на увагу, рахунок різних предметів, іграшок на прогулянках, в іграх.

Матеріал та обладнання: картка з чотирма смужками, кружечки великі і маленькі чотирьох кольорів: зелені, сині, жовті, червоні; геометричні фігури; чотири кошки з наклейками фігур (наприклад: перша — кошик-трикутник, друга — кошик-квадрат...), геометричні фігури за кількістю дітей різного кольору, чотири мішечки різного кольору: зелений, синій, жовтий, червоний, м'яка іграшка — ведмедик.

Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування

ЗАНЯТТЯ 1

ТЕМА. До нас прийшла новенька

Програмовий зміст: створювати розвивальне мовленнєве середовище, яке спонукало б дитину до активної мовленнєвої практики; підтримувати в дітей бажання спілкуватися між собою, з дорослими, слухати та розуміти запитання, звертатися до однолітків, називаючи їхні імена, дорослого — ім'я та по батькові; вчити будувати відповідь на поставлене запитання, правильно вживати іменники з іншими частинами мови, узгоджуючи їх у роді, числі та відмінку; активізувати мовлення дітей; формувати культуру мовлення; збагачувати словник дітей словами вітання, подяки, прощання, вибачення; розвивати мовленнєву компетентність, уважність, мислення; виховувати ініціативність та впевненість у собі.

Лексичний словник (та поняття, з якими знайомлять дітей): добридень, вибачте, будь ласка.

Попередня робота: знайомство одне з одним, пальчикові ігри, читання творів І. Блажкевич «У дитячому садку», мирилки, загадки про дитячий садок, бесіда про те, як можна заспокоїти новенького в дитячому садку.

Матеріал та обладнання: ілюстрації з циклу «Уроки доброти», лялька дівчинка.

ЗАНЯТТЯ 2

ТЕМА. Яка іграшка найкраща

Програмовий зміст: учити дітей описувати іграшки та предмети за зразком вихователя; вправляти в умінні обстежувати предмети, послідовно виділяти в них окремі частини, порівнювати між собою, розширювати уявлення про предмети довкілля; розвивати вміння бачити в них не лише предмети та дії, але й відносини між ними; сприймати іграшку як образ предмета реального світу; формувати граматично правильну вимову, вправляти у вживанні дієслів наказового способу, в утворенні іменників за допомогою суфіксів, у заміні іменників в однині та множині займенниками; збагачувати словник назвами іграшок; виховувати ввічливість, спостережливість, повагу до себе, до вміння передавати свої думки, фантазії, бережне ставлення до іграшок.

Лексичний словник (та поняття, з якими знайомлять дітей): яскрава, нова, кругла, м'яка, пластмасова, гумова, найкраща, улюблена.

Попередня робота: читання творів А. Костецький «Найкраща іграшка», Г. Демченко «Лялечку маленьку», цикл віршів А. Барто «Іграшки», забавлянки, загадки.

Матеріал та обладнання: «чарівна торбинка», ляльки, іграшки та сюжетні малюнки.

ЗАНЯТТЯ 3

ТЕМА. Складання розповіді за картиною «Поділись іграшкою»

Програмовий зміст: учити дітей складати розповіді за змістом картини та доповнювати сюжетами з власного досвіду, складати речення з дієсловами; вправляти у вживанні дієслів у теперішньому, майбутньому, минулому часі, закріплювати вимову звука [p]; розвивати артикуляційний апарат, мовленнєве дихання; активізувати та поповнювати словник дітей «ввічливими» словами; виховувати інтерес, повагу до товаришів, формувати вміння налагоджувати товариські взаємини з однолітками, вчити дотримуватись норм етикету та спілкування.

Лексичний словник (та поняття, з якими знайомлять дітей): будь ласкавий, гостинний, уважніший.

Попередня робота: дидактична гра «Назви та опиши іграшку», загадки про іграшки, читання вірша А. Костецького «Найкраща іграшка».

Матеріал та обладнання: картина «Поділись іграшкою», іграшки для кожної дитини.

Художньо-продуктивна діяльність

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА

ТЕМА. Читання оповідання В. Багірової «Оце так навчилася».
Вірш І. Блажкевич «У дитячому садку»

Програмовий зміст: розширювати знання дітей про дитячий садок; учити розуміти зміст віршованого художнього твору, виразно декламувати його, передавати виражальні засоби твору та свідомо запам'ятовувати віршований текст; формувати вміння емоційно відгукуватись на поетичну форму вірша та переказувати коротке оповідання близько до тексту; збагачувати словниковий запас ввічливими словами; розвивати фантазію, мислення; виховувати уважність, доброзичливість, позитивні моральні якості.

Лексичний словник (та поняття, з якими знайомлять дітей): будь уважним, мої вітання, чарівні слова, ввічливість.

Попередня робота: дидактична гра «Скажи лагідно», «Вітання», мирилки, прислів'я та приказки.

Матеріал та обладнання: художні твори: оповідання В. Багірової «Оце так навчилася», вірш І. Блажкевич «У дитячому садку», ілюстрації до твору.

МАЛЮВАННЯ

ТЕМА. Кульки для друзів

Програмовий зміст: закріплювати знання дітей про предмети круглої та овальної форми; вчити передавати колір і форму зображуваного, правильно розміщувати зображення на аркуші паперу; вправляти у проведенні вертикальних ліній олівцем; розвивати відчуття кольору, пам'ять, мислення, орієнтування в просторі; виховувати доброзичливе ставлення до однолітків.

Лексичний словник (та поняття, з якими знайомлять дітей): кульки, дарунок, овальна форма.

Попередня робота: обговорення твору Л. Пшеничної «Жадібний Євгенко», розглядання серії картин «Ми граємося», пальчиково-ва гра «кулька», запускання повітряних кульок на прогулянці.

Матеріал та обладнання: папір, гуашеві фарби, олівці, пензлі, підставка для пензлів, серветки, стаканчики з водою, кольорові кульки.